

t.a.v. de verkiezingsprogramma commissie

Datum : 13 juli 2022
Contactgegevens : joram.schollaardt@vogelbescherming.nl
Betreft : Input Vogelbescherming Nederland verkiezingsprogramma WS2023

Geachte leden van de verkiezingsprogramma commissie,

Nederland is een belangrijk vogelland. Door de ligging in de delta van grote rivieren, de afwisselende landschappen, de polders en uiterwaarden, bossen en landschapselementen vinden tal van soorten hier een permanent of tijdelijk verblijf gedurende broed-, trek- en winterperiode. Veel natuurgebieden in ons land zijn ook van internationaal belang. De aanwezigheid van vogels vertelt ons veel over de kwaliteit van de natuur. Achteruitgang van vogels is een symptoom van een verzwakte natuur.

De Waterschappen zorgen in Nederland voor het regionaal waterbeheer. Bij de verkiezingen in maart 2023 beslist de burger hoe het Algemeen Bestuur er voor de volgende bestuursperiode uit gaat zien en beïnvloedt daarmee indirect het beleid van het Waterschap. En daarmee ook de zaken die met leefgebieden van vogels te maken hebben. Leefgebieden staan nu onder druk door onder andere verdroging, vervuiling, vermessing, en verzuring. Met een groot aantal vogelsoorten gaat het dan ook niet de goede kant op. Zoals met veel weide- en akkervogels, steltlopers die de kustzones en uiterwaarden bezoeken, met bosvogels en zelfs met gewone stadsvogels zoals de huismus en spreuw.

Dit vraagt om actie op alle beleidsniveaus, dus ook op regionaal niveau. Nu minister Van der Wal haar Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) heeft gepresenteerd is dit actueler dan ooit. De landbouw en de waterhuishouding zal weer in evenwicht moeten worden gebracht met natuur en landschap. Herstel van leefgebieden van vogels laat zich uitstekend combineren met het aanpassen aan toenemende droogte en wateroverlast, natuurvriendelijke landbouw, het verminderen van vervuiling en het creëren van een groenere en gezondere leefomgeving – er zijn voldoende goede voorbeelden.

Niet alleen in natuurgebieden zelf is herstel van biodiversiteit nodig. Juist ook in onze weides, op onze akkers, in bermen, slootkanten, langs dijken, in tuinen en het stedelijk groen kunnen we veel doen aan natuurherstel. Vogelbescherming pleit voor een Basiskwaliteit Natuur, een minimumniveau waar onze omgeving aan zou moeten voldoen om deze leefbaar te houden voor natuur en daarmee voor de mens.

De opgaven en uitdagingen voor natuurherstel gaan ons allemaal aan. Wij roepen u dan ook op om in uw verkiezingsprogramma natuurherstel de aandacht te geven die het verdient, en dit ook mee te nemen richting een coalitieakkoord of in de beraadslagingen in het Algemeen Bestuur. Vogelbescherming Nederland biedt u graag onderstaande concrete handreikingen daartoe.

Met vriendelijke groet,

Floris van Hest
Directeur-bestuurder

Bijlage: inbreng Vogelbescherming Nederland Waterschapsverkiezingen 2023

1. Het Waterschap zet in op robuust waterbeheer waarbij de inzet is om zoveel mogelijk water vast te houden, en waarbij de gebruiksfunctie het peil volgt en niet andersom. Dit maakt het waterbeheer meer natuurvolgend en daarmee natuurinclusief en klimaatadaptief.
2. Het Waterschap zet, als het gaat over het verpachten van gronden voor agrarisch gebruik, in op het sluiten van pachtovereenkomsten waarbij natuurinclusieve landbouw het uitgangspunt is.
3. Zowel in eigen beheer als bij verpachting van gronden zet het Waterschap zich in op het voorkomen dan wel substantieel terugdringen van het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen.
4. Het Waterschap bevordert het verbinden van natuurgebieden, met name ten behoeve van de natte natuurdoelen. Bij plannen voor beschoeiingen van waterwegen en verstevigingen van dijktaluds wordt rekening gehouden met het voorkomen/beperken van barrières voor volwassen vogels en kuikens.
5. Het Waterschap bevordert inrichting en beheer van bloem- en insectenrijke bermen en dijken. Door in te zetten op natuurvriendelijk beheer van wegbermen, dijken en oevers van watergangen als leefgebied van bijzondere planten en dieren, ontstaan er ook betere verbindingen tussen natuurgebieden ontstaan. Ter inspiratie; [Waterschap maait zorgvuldig langs wegen | Scheldestromen](#) en [De Vlinderstichting | Meer aandacht voor natuurvriendelijk bermbeheer](#)
6. Daar waar het Waterschap initiatieven onderneemt voor duurzame energieopwekking zet zij zich in voor een echte groene energietransitie waarbij uitgegaan wordt van een vogelvriendelijk ontwerp van wind- en zonneparken en geen wind- en zonneparken worden toestaan in kwetsbare natuurgebieden zoals het Natuurnetwerk Nederland, N2000-gebieden en weidevogelkerngebieden.
7. Het Waterschap past een natuurinclusieve en vogelvriendelijke planvorming standaard toe.
8. Het Waterschap zet in op projecten tot actief herstel van veenvormende natuur in (voormalige) nattere agrarische gebieden
9. Het Waterschap ontwikkelt beleid om verstoring van de natuur door recreatie te verminderen door het opstellen en uitvoeren van recreatiezoneringsplannen.
10. Het Waterschap houdt bij inrichtingsplannen en de situering van wandel- en fietspaden meer rekening met het voorkomen van verstoring van vogels door het in acht nemen van voldoende afstand tot gebieden en locaties die voor vogels belangrijk zijn. Geen aanleg van nieuwe fiets- en wandelpaden onderlangs/over de dijken binnen verstoringsafstanden van voor vogels belangrijke gebieden. En plaatselijke herziening van bestaande tracés die nu binnen verstoringsafstanden van voor vogels belangrijke gebieden liggen.